

**SLOVENSKÁ POĽNOHOSPODÁRSKA UNIVERZITA
FAKULTA EKONOMIKY A MANAŽMENTU**

1128494

**KOMPARÁCIA VIETNAMSKEJ EKONOMIKY
SO SLOVENSKOU EKONOMIKOU**

2010

Linh Le Tuan

**SLOVENSKÁ POĽNOHOSPODÁRSKA UNIVERZITA
FAKULTA EKONOMIKY A MANAŽMENTU**

**KOMPARÁCIA VIETNAMSKEJ EKONOMIKY
SO SLOVENSKOU EKONOMIKOU**

Bakalárska práca

Študijný program:	Manažment podniku
Študijný odbor:	3.3.16 ekonomika a manažment podniku
Školiace pracovisko:	Fakulta ekonomiky
Školiteľ:	prof. Ing. František Kuzma, PhD.

Nitra 2010

Linh Le Tuan

Čestné vyhlásenie

Podpísaný Linh Le Tuan vyhlasujem, že som záverečnú prácu na tému „Komparácia vietnamskej ekonomiky so slovenskou ekonomikou“ vypracoval samostatne s použitím uvedenej literatúry.

Som si vedomý zákonných dôsledkov v prípade, ak uvedené údaje nie sú pravdivé.

.....

Linh Le Tuan

Touto cestou vyslovujem poďakovanie pánovi prof. Ing. Františkovi Kuzmovi, PhD. za pomoc, odborné vedenie, cenné rady a pripomienky pri vypracovaní mojej bakalárskej práce.

Nitra,

.....

podpis autora BP

ABSTRAKT (v štátnom jazyku)

Témou bakalárskej práce je komparácia vietnamskej ekonomiky so slovenskou s cieľom priblížiť čitateľovi priebeh vývoja ekonomiky a to v období 2005-2009. Použitie makroekonomických ukazovateľov pre porovnanie ekonomiky bolo hlavným cieľom práce. Komparácia ekonomickej situácie dvoch rozdielnych krajín, ktoré disponujú rozdielnym ekonomickým systémom riadenia ekonomiky, bolo z hľadiska analýzy náročné. Po analýze sme zistili, aké sú silné a slabé stránky ekonomiky sledovaných krajín z pohľadu tvorby HDP, prečo slovenské poľnohospodárska produkcia je tak nízka a prečo vietnamské poľnohospodárstvo potrebuje zlepšenie v oblasti zavlažovania a ochrany voči záplavám. Nízka úroveň automatizácie vo výrobe sa premieta do miery nezamestnanosti sledovaných krajín. VSR uprednostňuje tradičný systém hospodárenia, kde je potreba pracovných síl vyššia ako má SR. To je hlavným dôvodom, prečo má SR vyššiu mieru nezamestnanosti. Do popredia tejto práce sa dostal faktor svetovej finančnej krízy, ďalej práca poukazuje, do akej miery ovplyvnila produkciu, platobnú bilanciu a mieru inflácie oboch krajín. Podľa zistených údajov konštatujeme v závere, že svetová kríza ovplyvnila vietnamskú ekonomiku len v malej miere, pretože vietnamské produkty sú spotrebované hlavne na domácom trhu. Slovenské produkty sú vyhradené pre export, preto otras na svetovom trhu spôsobil tak intenzívne zmeny v slovenskej ekonomike. Svetová kríza ovplyvnila tie najdôležitejšie zložky ekonomiky krajín. Preto priemysel, poľnohospodárstvo a služby sú predmetom porovnávania v jednej kapitole práce. Taktiež sme sa zaoberali zložkami priemyslu, ktoré sú hlavným motorom ekonomiky jednotlivých krajín, prečo zaostalé vietnamské poľnohospodárstvo produkuje viac hodnôt ako produkuje slovenské poľnohospodárske odvetvie, zamerali sme sa aj na potrebu zlepšenia cestovného ruchu, ktorý je hlavnou zložkou oblasti služieb. Navrhujeme isté kroky na zlepšenie ekonomiky sledovaných krajín.

KLÚČOVÉ SLOVÁ:

HDP, nezamestnanosť, miera inflácie, platobná bilancia, priemysel, poľnohospodárstvo, služby

ABSTRAKT (v anglickom jazyku)

The topic of bachelor thesis is comparison of Vietnamese and Slovak economy, with objective to acquaint reader of the economy development in years 2005 - 2009. The main goal was to use macroeconomic indicators for comparison. In terms of analysis, the economic situation comparison of two different countries with different economy management system was quite challenging. The analysis showed strengths and weaknesses of examined countries' economies regarding the Gross Domestic Product generation, why is slovak agricultural production so low and why Vietnamese agriculture needs improvements in irrigation and flood-protection. Low level of automation in production affects the unemployment rate of examined countries. VSR prefers the traditional system of economy, where the need of labour is higher than in slovakia. That is the main reason of higher unemployment rate in Slovakia. The thesis also concentrates on global financial crisis and its impact on production, trade balance and the inflation rate of both countries. According to ascertained facts, the global crisis affected vietnamese economy only partially, because Vietnamese products are consumed mainly on domestic market. On the contrary, slovak products are assigned for export and thus the global crisis caused significant changes in Slovak economy. The global crisis influenced the most important parts of economy and that is why industry, agriculture and services are objective of comparison in one part of the thesis. We also focused on the elements of industry, which are the most important components of respective countries' economies, why undeveloped vietnamese agriculture produces more values than slovak agriculture and the need of improvements in tourism, as it is the main part of services category. We also suggest some steps to improve the economy of examined countries.

KEYWORDS:

GDP, unemployment rate, inflation rate, trade balance, industry, agriculture, services

Obsah

Obsah	7
Použité skratky	9
Úvod	10
1 Prehľad o súčasnom stave riešenej problematiky	11
1.1 Ekonomika, ekonómia, komparácia ekonomiky a výkonnosti hospodárstva štátu	11
1.2 Makroekonomické ukazovatele	15
1.2.1 Hrubý domáci produkt ako makroekonomický výstup	15
1.2.2 Nezamestnanosť, problém každej krajiny	16
1.2.3 Platobná bilancia ako ukazovateľ efektívnosti ekonomiky	18
1.2.4 Inflácia	19
1.3 Hlavné ekonomické zložky	20
1.3.1 Priemysel	20
1.3.2 Poľnohospodárstvo	20
1.3.3 Služby	21
2 Cieľ práce	22
3 Metodika práce a metódy skúmania	23
4 Výsledky práce	25
4.1 Základné charakteristiky krajiny	25
4.1.1 Vietnamská socialistická republika (VSR)	25
4.1.2 Slovenská republika (SR)	26
4.2 Komparácia slovenskej a vietnamskej ekonomiky	26
4.2.1 Komparácia HDP	26
4.2.2 Komparácia nezamestnanosti	29
4.2.3 Komparácia platobnej bilancie	31
4.2.4 Komparácia miery inflácie	34
4.3 Hlavné zložky ekonomiky	36
4.3.1 Priemysel	36

4.3.2	Poľnohospodárstvo.....	38
4.3.3	Služby.....	41
5	Záver	43
6	Použitá literatúra.....	45

Použité skratky

VSR	Vietnamská socialistická republika
SR	Slovenská republika
Mld.	miliárd
Mil.	milión
Atď.	a tak ďalej
USD	americká mena
s.c.	stála cena
b.c.	bežná cena
ZO	zahraničný obchod
tzv.	tak zvané
DPH	daň z pridanej hodnoty

Úvod

Vietnamská socialistická republika má štátne zriadenie, kde reálnou nositeľkou moci je väčšinou jedna strana - komunistická alebo socialistická - nie je dôležitý názov, ale obsah, nakoľko sa odvoláva na učenie marxizmu - leninizmu ako hlavnej ideológie. Uvedomuje si rozpory spoločnosti, antagonizmus medzi proletariátom alebo roľníctvom a buržoáziou, ktorý chce odstrániť revolučnou cestou. Po zaujatí moci väčšinou nasleduje splynutie strany so štátom, teda na vedúce pozície sa dosadzujú ľudia lojálni strane. Pre nedemokratické krajiny je charakteristické plánovanie hospodárstva, zvýšená cenzúra, likvidácia alebo odstavenie politických oponentov a snaha režimu ovládnuť čo možno najväčšiu sféru ľudskej spoločnosti za účelom kontroly obyvateľstva. Avšak socialistické usporiadanie vo Vietname postráda niektoré tieto charakteristiky, napríklad plánované hospodárstvo, ktoré bolo nahradené zmiešaným.

Pred necelými 25-timi rokmi Slovensko malo tiež spomínaný socialistický režim riadenia ekonomiky. Po transformovaní využíva zmiešaný trhovú systém ekonomiky, systém, ktorý podporuje slobodu rozhodovania, podnikania a slobodu žitia. Každý človek má plné právo rozhodovať o svojom súkromnom vlastníctve, a to akýmkoľvek spôsobom.

Komparácia ekonomiky dvoch krajín, kde funguje rozdielny systém ekonomiky, je z pohľadu analýzy veľmi zaujímavý a zároveň náročný proces. Najlepším spôsobom je komparácia prostredníctvom makroekonomických ukazovateľov.

V prvej časti práce sa zoznámime s najzákladnejšími charakteristikami sledovaných krajín, ako je poloha, rozloha, počet obyvateľov, klimatické podmienky a podobne.

V druhej časti dochádza k porovnávaniu ekonomiky prostredníctvom makroekonomických ukazovateľov. Ide o spôsob tvorby a podiel na celkovej HDP, mieru nezamestnanosti, mieru inflácie a platobnú bilanciu.

V poslednej časti práce sú predmetom porovnávania hlavné zložky ekonomiky, na ktorý smer je zameraný priemysel, aké sú rozdiely v poľnohospodárstve a ktoré sú najznámejšie služby sledovaných krajín.

1 Prehľad o súčasnom stave riešenej problematiky

1.1 Ekonomika, ekonómia, komparácia ekonomiky a výkonnosti hospodárstva štátu

HOLMAN, R. (2008) je presvedčený o tom, že ekonómia študuje správanie jednotlivca. Všetky inštitúcie, ako sú firmy, banky, odbory, dokonca aj vláda, zredukujeme na jednotlivca a skúmame princípy ekonomického správania jednotlivca. Preto hovoríme, že ekonómia je veda o ľudskom správaní.

CIHELKOVÁ, E. (2008) tvrdí, že svetová ekonomika je najvýraznejšie ovplyvnená tromi tendenciami, ktoré menia a formujú ich aktuálnu podobu. Tými tendenciami sú:

- globalizácia
- multilateralizmus
- regionalizmus

Súčasný stav svetovej ekonomiky je daný zložitou interakciou týchto trochu tendencií, ktoré nielen že pôsobi na svetovú ekonomiku ako celok, ale ovplyvňujú vzájomne i tieto tendencie samotné. Globalizácia je hlavnou hybnou silou, ktorá mimo iné vedie k ostrejšej globálnej konkurencii a liberálnejšej hospodárskej politike štátu, vrátane uvoľňovanie a odstraňovanie prekážok pre ekonomickú aktivitu príslušných subjektov svetovej ekonomiky.

NOVÁK, J. (2008) tvrdí, ak si vo všetkom dianí v spoločnosti všímame len tie činnosti, ktoré sú motivované snahou z existujúcich zdrojov vytvoriť statky, priamo alebo nepriamo prispievajúce k lepšiemu uspokojovaniu ľudských potrieb, zameriavame sa na činnosti súvisiace s výrobou, rozdeľovaním, výmenou a spotrebou statkov. Inými slovami, zaoberáme sa tzv. hospodárskou (ekonomickou) činnosťou jednotlivých subjektov. Jej charakteristickým znakom je snaha o to, aby vyprodukované statky mali v porovnaní s výrobnými zdrojmi určitú pridanú hodnotu, a tak zvyšovali celkový spoločenský blahobyt.

Tú oblasť spoločenskej praxe, ktorá je zameranú na takúto cieľavedomú hospodársku činnosť, označujeme pojmom ekonomika.

Podľa **PODOLÁKA, A.** (2007) nová teória konkurenčnej schopnosti postuluje podmienky ekonomického rastu na zdrojoch, ako i rozvoj medzinárodného obchodu. S novou teóriou medzinárodného obchodu sa objavuje aj nový pohľad na klasickú komparatívnu výhodu. Ako alternatívny pojem sa objavuje konkurenčná výhoda, ktorej odlišenie od komparatívnej výhody má isté logické dôvody. Ak sa komparatívna výhoda vzťahuje na kvantitatívne chápanie výrobných faktorov a tovarov, tak konkurenčná výhoda sa zakladá predovšetkým na kvalite týchto faktorov a tovarov. Navyše, ak sa komparatívna výhoda opiera o nákladové a cenové relácie a o predpoklad relatívne vysokej cenovej elasticity zahraničného dopytu, konkurenčná výhoda má zdroj predovšetkým v rozdielnych technológiách a v domácom sklone k spotrebe. Ak komparatívna výhoda generuje prevažne interodvetvový obchod, tak konkurenčná výhoda je základom intraodvetvového obchodu.

Ďalej uvádza, že konkurencieschopnosť možno všeobecne definovať ako:

- schopnosť ekonomiky dostatočne vyvážať tovary a služby s cieľom zabezpečiť vonkajšiu ekonomickú vyváženosť, ale súčasne zabezpečovať kontinuálny rast dôchodku na obyvateľa pri dostatočnej úrovni využívania národných faktorov a ďalších sociálnych a environmentálnych cieľov. Je to teda schopnosť krajiny (alebo firmy) vytvárať relatívne viac bohatstva, ako konkurenti na svetových trhoch,
- schopnosť krajiny udržiavať istú úroveň produkcie a predaja výrobkov na svetovom trhu a súčasne tak dosahovať návratnosť výrobných faktorov, ktoré sa porovnávajú s možnými prínosmi dosiahnutelnými pri využívaní výrobných faktorov na alternatívne činnosti,
- flexibilitu krajiny adaptovať na štrukturálne zmeny, schopnosť pohotovo reagovať na požiadavky svetového trhu a spotrebiteľov, pričom občania danej ekonomiky získavajú dlhodobu rastúci životný štandard,
- schopnosť krajiny kombinovať komparatívne výhody s existujúcimi trhovými bariérami a nedokonalosťami.

ÁRENDÁŠ, M. (2007) uvádzal: Skúmaním ekonomického mikrosveta však nie sme schopní odpovedať na všetky významné otázky, ktoré sa dotýkajú správania sa a výkonnosti národného hospodárstva. Ekonómov, politikov a širokú verejnosť zaujímajú odpovede na otázky týkajúce sa fungovania ekonomiky ako celku, pretože výkonnosť hospodárstva ovplyvňuje kvalitu nášho života. Preto je potrebná makroekonómia (makros = veľký), ktorá sa zaoberá analýzou ekonomického systému ako celku, je všeobecnejšia, skúma ekonomickú realitu z hľadiska celého národného hospodárstva.

Výkonnosť národného hospodárstva je determinovaná efektívnou činnosťou a vzájomnou spoluprácou štyroch trhových sektorov, subjektov v rámci makroekonomického kolobehu ktorý zahŕňa:

- domácností (jednotlivci)
- podniky (firmy)
- vláda (štát)
- zahraničie (svet)

HOREHÁJOVÁ, M. a **MARASOVÁ, J.** (2007) hovoria o ekonomickej vede ako o mladej vede, ktorá na jednej strane skúma stabilný ucelený systém poznatkov o fungovaní hospodárskeho života a na druhej strane je dynamická a otvorená v tom, že svoje doterajšie závery neustále overuje, prípadne i spochybňuje v dôsledku nového poznania, ktoré prináša ekonomická prax.

Ekonómia ako veda plní v spoločnosti tri základné funkcie:

- poznávaciu, ktorá sa prejavuje v skúmaní kvantitatívnych a kvalitatívnych stránok ekonomických javov a procesov a ktorej cieľom je pochopenie a vysvetľovanie týchto javov
- metodologickú, ktorou sa ekonómia stáva teoretickým základom iných vedných disciplín, a to nielen ekonomického charakteru, ale aj sociológie, psychológie, práva, politológie
- pragmatickú, prostredníctvom ktorej sa získané teoretické poznatky dostávajú do praxe a napomáhajú rozhodovanie tak jednotlivcov, ako aj ostatných ekonomických subjektov v rámci celého národného hospodárstva.

HOŘEJŠÍ, B. (2006) uvádza, že ekonómia sa zaoberá skúmaním alokácie vzácných zdrojov medzi rôznych alternatívnych spôsobov využitia tak, aby uspokojilo ľudské potreby. Všetky ľudské potreby však nemôžu byť splnené vzhľadom k tomu, že zdroje slúžiace na ich uspokojenie nie sú dostatočné. Hovoríme teda o ich nedostatku či vzácnosti. S vzácnosťou akéhokoľvek zdroja bezprostredne súvisia s nutnosťou rozhodovania: pretože deň má len 24 hodín, musíme sa rozhodnúť čo najrýchlejšie.

KUCHARČÍKOVÁ, A. (2006) hovorí, že ekonomická aktivita patrí medzi najdôležitejšie činnosti, ktoré charakterizujú vývoj ľudskej spoločnosti. Ekonomické myslenie a konanie sprevádza človeka počas celého obdobia jeho života. S ekonomickými skutočnosťami sa každý z nás denne stretáva. Skrývajú sa za pojmi ako sú práca, mzda, zisk, peniaze, inflácia či nezamestnanosť. Pochopiť ich podstatu a obsah si vyžaduje obťažné a dlhé štúdium. Ekonomická problematika sa aj preto stala významnou oblasťou vedeckého skúmania a v priebehu niekoľko storočného vývoja sa na základe najskôr roztrieštených a neúplných ekonomických poznatkov vytvorila ekonómia ako samostatná vedná disciplína.

EPPING, R. Ch. (2004) hovorí, že svetová ekonomika sa skladá zo všetkých variantov vzájomného pôsobenia ľudí, podnikov a vlád cez hranice jednotlivých štátov, a to aj pôsobenia, ktoré má nezákonný, ilegálny charakter. Tvrdí, že problémom pri porovnávaní ekonomických štatistík je existencia rôznych mien. Porovnávanie rôznych krajín podľa ich HDP môže byť niekedy zavádzajúce, nielen HDP a ani v HNP sa odráža skutočnú a úplnú veľkosť ekonomiky danej krajiny. V „oficiálnych“ údajoch nie sú zahŕňané ilegálne aktivity ako je predaj drogy alebo prostitúcie. Okrem toho sa nezapočítavajú činnosti za ktoré sa nevypláca mzda – napríklad práca v domácnosti, remeselná práca, ich produkty slúžia potrebám rodiny, alebo treba dobrovoľná bezplatná pomoc v škole a nemocniciach. A tak v krajine, kde existuje mnoho rodín, v nich zarábajú obidvaja manželia, sa prejaví istá „inflácia“ HDP, pretože sa v ňom odráža dodatočné náklady na rôzne platené služby, ktoré najskôr „zadarmo“ vykonávali ženy v domácnosti. I keď ani HDP, ani HNP nie sú dokonalými údajmi, aj tak sú to stále najúplnejšie informácie o súhrnom veľkosti ekonomiky danej krajiny, a preto sú užitočné aj vtedy, keď chceme porovnávať ekonomiku štátu na celom svete, veľké aj malé.

1.2 Makroekonomické ukazovatele

1.2.1 Hrubý domáci produkt ako makroekonomický výstup

NOVÁK, J. (2008) napísal, že základným makroekonomickým ukazovateľom, ktorý sa používa na meranie výkonnosti národnej ekonomiky, je hrubý domáci produkt (HDP). Ten predstavuje celkovú hodnotu finálnych výrobkov a služieb (teda nie medziproduktov určených na ďalšie spracovanie), ktoré boli vytvorené výrobnými faktormi na území určitého štátu za jeden rok. Pri výpočte hrubého domáceho produktu treba brať do úvahy, že ide o hodnotový ukazovateľ – produkcia sa ráta v peňažných jednotkách. Zarátavajú sa iba produkty určené na konečnú spotrebu - súčasťou hodnoty takýchto produktov je totiž aj hodnota medziproduktov použitých na ich výrobu (napr. súčasťou hodnoty chleba je aj hodnota múky, z ktorej je vyrobený, ale tú už do HDP osobitne nezapočítavame). Nie je dôležité, kto je vlastníkom výrobných faktorov. Podstatné je, kde sa dané výrobky a služby ich pomocou vyprodukovali (napríklad súčasťou HDP Slovenskej republiky je hodnota produktov vytvorených na jej území - aj takých, ktoré vyprodukovali podniky vo vlastníctve zahraničných subjektov). Podobným ukazovateľom ako HDP je hrubý národný produkt (HNP). Vyjadruje celkovú hodnotu finálnych produktov vytvorených výrobnými faktormi vo vlastníctve osôb z určitého štátu za jeden rok.

ÁRENDÁŠ, M. (2007) tvrdil, že makroekonomickú výkonnosť ekonomiky možno vyjadriť a merať niekoľkými spôsobmi a pomocou niekoľkých makroekonomických agregátnych veličín. Základnou makroekonomickou veličinou, ktorá sa používa na meranie výkonnosti ekonomiky, je ukazovateľ hrubý domáci produkt a hrubý národný produkt.

Hrubý domáci produkt HDP (Gross Domestic Product - GDP) predstavuje hodnotu finálnych tovarov a služieb, vyrobených výrobnými faktormi na území daného štátu, bez ohľadu na to, kto je ich vlastníkom. Znamená to, že množstvo finálnej produkcie (výstup), ktorá bola vytvorená za určité časové obdobie výrobnými faktormi na území daného štátu, definujeme ako domáci produkt, bez ohľadu na to, kto ich vlastní (zohľadňuje sa tu územný princíp).

Hrubý národný produkt HNP (Gross National Product - GNP) predstavuje hodnotu finálnych tovarov a služieb vyprodukovaných výrobnými faktormi vo vlastníctve obyvateľov danej krajiny za určité časové obdobie, bez ohľadu na to, kde sú tieto výrobné faktory umiestnené.

Podľa **SOJKOVEJ, Z.** (2005) je všeobecne známe, že udržanie rastu ľudských možností nie je možné bez rastu príjmu, hoci ekonomický rast sa automaticky nepremiata do vyššej úrovne ľudského rozvoja. Ak majú najchudobnejšie krajiny sveta zlepšiť úroveň ľudského rozvoja, je nevyhnutné zaistiť, že budú mať primerané zdroje na financovanie investícií, nevyhnutných pre rýchly rast a na financovanie podstatných výdavkov na aktivity spojené s ľudským rozvojom. K medzinárodnej komparácii ekonomickej úrovne rôznych krajín slúži predovšetkým hrubý domáci produkt na obyvateľa.

Ak sa disparita globálneho príjmu bude naďalej zväčšovať, môže to ovplyvniť, eventuálne limitovať schopnosť rozvíjajúcich sa krajín zlepšiť ich relatívnu pozíciu z hľadiska ľudského rozvoja. Relatívne pomalý rast neovplyvni len priamo príjmovú zložku indexu ľudského rozvoja, pravdepodobne bude mať nepriaznivý vplyv aj na dĺžku života a vzdelanie, limitovaním výdavkov na zdravotníctvo, výživu a vzdelanie.

1.2.2 Nezamestnanosť, problém každej krajiny

VALACH, E. (2007) chápe, že v podmienkach obmedzených zdrojov a postupnej vyčerpanosti niektorých tradičných zdrojov ekonomického rozvoja, ekonomická teória začala novým spôsobom vnímať význam ľudského kapitálu vrátane vzdelania v širšom ponímaní. S určitým nadnesením možno súčasné ekonomické myslenie charakterizovať tak, že za jediný, doteraz známy reálny faktor ekonomického rozvoja pre budúcnosť považuje kvalitné, vysokokvalifikované ľudské zdroje. Tvrdí, že kvalita ľudských zdrojov ktorá súčasne charakterizuje aj kvalitu celej generácie, je v tomto zmysle stále vzácnym zdrojom, determinujúcim blahobyť jednotlivca aj národa.

ÁRENDÁŠ, M. (2007) uvádza, že nezamestnanosť je hlavným problémom modernej spoločnosti. Problém, ktorý je spojený s existenciou trhu práce vtedy, keď dochádza k nerovnováhe medzi ponukou a dopytom pracovnej sily. Za nezamestnaného možno považovať osobu, ktorá nepracuje, ale prácu aktívne hľadá, alebo Čaká, kým sa bude môcť po dočasnom vyradení z práce, do práce vrátiť.

Zamestnaní plus nezamestnaní vytvárajú dohromady tzv. ekonomicky aktívne] obyvateľstvo alebo pracovnú silu danej krajiny. Ostatní ako študenti, penzisti, invalidi, ženy v domácnostiach a pod., pokiaľ nespĺňajú podmienky predchádzajúcich skupín, sú nazývaní tiež ako ekonomicky neaktívne obyvateľstvo.

Oficiálna definícia nezamestnanosti je spojená s delením obyvateľstva na ekonomicky aktívne a neaktívne:

- Ekonomicky aktívne obyvateľstvo - to sú ľudia, ktorí majú zamestnanie alebo sú nezamestnaní, ale si prácu aktívne hľadajú, alebo sa budú môcť po dočasnom uvoľnení do práce vrátiť.
- Ekonomicky neaktívne obyvateľstvo - to sú ľudia, ktorí nemajú zamestnanie, ale j nemajú záujem aktívne hľadať prácu, sú evidovaní na Úrade práce.

Podľa **HAZLITTA, H.** (2005) ekonomický cieľ každého národa, je rovnaký ako je u jednotlivca, to je dosiahnuť čo najlepšie výsledky s čo najmenším úsilím. Celý ekonomický pokrok ľudstva spočíval v získavaní viac výrobkov pri vynaložení rovnakého množstva práce. Z tohto dôvodu začali ľudia používať dôvtip, aby vyvinuli mnoho vynálezov, ktoré šetria prácu. Možno povedať, že našim skutočným cieľom je maximalizovať výrobu, a nie dosiahnuť plnú zamestnanosť. Výroba je cieľ a zamestnanosť je len prostriedkom. Nemôžeme mať trvale najvyššiu výrobu bez plnú zamestnanosť, ale veľmi ľahko dosiahneme plnú zamestnanosť bez plnú výrobu.

Dôkazom je to, že Čína a India hoci sú chudší, ale hlavným problémom, ktorý trpia, sú to primitívne výrobné metódy (ktoré sú príčinou a dôsledkom nedostatku kapitálu) a nie nezamestnanosť.

1.2.3 Platobná bilancia ako ukazovateľ efektívnosti ekonomiky

JIRANKOVÁ, M. (2010) uvádza, že platobná bilancia je štatistický záznam ekonomických transakcií subjektu danej krajiny s ekonomickými subjektmi iných krajín za určité obdobie, spravidla jedného roka.

Horizontálna štruktúra platobnej bilancie zahŕňa:

- bežný účet
- kapitálový účet
- finančný účet

Vertikálna štruktúra platobnej bilancie:

- kreditná položka obsahuje znamienko plus a predstavuje také transakcie prostredníctvom čoho dochádza k príjmu platieb od ne rezidentov. Kreditná položka je zníženie devízových rezerv
- debetná položka obsahuje znamienko mínus a predstavujú naopak také transakcie, ktoré v dôsledku sú poskytované platby nerezidentom. Debetná položka je zvýšenie devízových rezerv.

ÁRENDÁŠ, M. (2007) uvádza, že všetky medzinárodné pohyby tovarov, služieb výrobných faktorov, pohľadávok a záväzkov, idúce z krajiny a do krajiny, sa odzrkadľujú v platobnej bilancii danej krajiny (bilancii medzinárodných platieb).

Platobná bilancia - vyjadruje pomer medzi súhrnom všetkých platieb, ktoré prichádzajú do krajiny a súhrnom všetkých platieb zo zahraničia za určité časové obdobie. Zahŕňa všetky platby bez ohľadu na to, z akých príčin vznikli a v ktorom období sa realizoval pohyb tovaru a služieb.

Makroekonomický význam platobnej bilancie v zjednodušenej podobe:

- poukazuje na stav (úroveň) medzinárodných ekonomických vzťahov danej krajiny s jej zahraničnými partnermi,
- je ukazovateľom pre rozhodovanie a výber úverovo-peňažnej, rozpočtovo daňovej, devízovej a zahranično-obchodnej politiky,
- reguluje zadlženosť danej krajiny.

1.2.4 Inflácia

ÁRENDÁŠ, M. (2007) definuje infláciu ako znehodnotenie peňažnej jednotky, čo sa prejavuje rastom cenovej hladiny, resp. trvalým znižovaním kúpnej sily peňazí. Cenová hladina predstavuje priemernú úroveň cien určitého súboru statkov v bežnom období v porovnaní s cenami určitého vybraného základného obdobia. Ukazuje sa, že súčasná inflácia prebieha ako proces vzájomného pôsobenia viacerých Činiteľov, ktoré sa navzájom prelínajú a ovplyvňujú, v určitých obdobiach či krajinách niektoré silnejú, iné slabnú. Podľa neho, je možno stanoviť dve skupiny príčin inflácie:

- dopytová inflácia: podľa tejto teórie príčinou inflačného rastu cien je existencia prebytočného kúpyschopného dopytu pri danej cenovej hladine, a to z toho dôvodu, že v podmienkach plnej zamestnanosti a pri plnom využití výrobných kapacít celková ponuka nereaguje dostatočne rýchlo na zmeny v kúpyschopnom dopyte.
- ponuková inflácia: podľa teórie nákladovej inflácie hlavný zdroj inflácie spočíva na strane ponuky. Do centra pozornosti sa tak dostáva skúmanie vplyvu výrobných nákladov na rast cien. K inflácii dochádza v dôsledku rastu cien vstupov surovín, materiálov, energie, miezd.

HAZLITT, H. (2005) tvrdí, že predtým ako budeme skúmať, akú sú dôsledky inflácie vo špecifických prípadoch, mali by sme zvážiť, aké budú ich obecné dôsledky. Ešte predtým by sme sa mali opýtať : Prečo neustále k inflácii došlo? Prečo mala od minulosti takú obecnú príťažlivosť? Prečo je to je to také lákavé ako dostať sa na ceste ekonomickej záhuby?

Najobyčajnejšie, aj napriek tomu je to najstaršia a najvytrvalejšia chýba, na ktorú príťažlivosť inflácie spolieha, je zámena „peniaze“ a „bohatstvo“. „Názor, že bohatstvá sú peniaze, neboli zlato a striebro“, napísal Adam Smith pred viac ako dvomi storočiami, „je veľmi rozšírený.

Skutočné bohatstvo samozrejme pozostáva z toho, čo je vyrobené a čo je spotrebované: jedlo, ktoré jeme; oblečenie, ktoré nosíme; domy, v ktorých bývame. Sú to železnice, diaľnice, autá, lode, lietadlá a továrne, školy, kostoly a divadlá, klavíry obrazy a knihy.

Si uvedomuje, že každý vidí, že keby on mal osobne viac peniaze, mohol by kúpiť viac vecí od ostatných. Keby mal dvakrát viac peňazí, mohol by si kúpiť dvakrát toľko vecí,

keby trikrát toľko peňazí, jeho bohatstvo by bolo trojnásobne. Toto tvrdí tí najnaivnejší zástancovia inflácie. Existuje druhá skupina ľudí, ktorí sú menej naivní, ktorí vidia, že keby celá záležitosť býva tak jednoduchá, vláda by mohla vyriešiť všetky naše problémy prostým uvedením viac peňazí do obehu. Cítia, že niekde je háčik.

1.3 Hlavné ekonomické zložky

1.3.1 Priemysel

DUDÁŠ, T. (2010) tvrdí, že priemysel je základom každého hospodárstva. V hospodársky vyspelých krajinách však klesá jej podiel na vyprodukovanom HDP. Napríklad, USA priemysel tvorí iba 19,2 % HDP. Priemyselné výroby sú stále potrebné v industriálnej ekonomiky. V posledných rokoch dochádza k presunu priemyselnej výroby do oblastí s nižšími výrobnými nákladmi, k rastu koncentrácie výroby a rastu sily nadnárodných korporácií v oblasti priemyslu.

1.3.2 Poľnohospodárstvo

PODOLÁK, J. (2008) uvádza, že pestovanie poľnohospodárskych plodín spojené s chovom hospodárskych zvierat predstavovalo od príchodu Slovanov na naše územie základný zdroj obživy a až do začiatku 20. storočia tvorilo hlavné zamestnanie obyvateľov Slovenska. Ešte i v období medzi dvomi svetovými vojnami okrem roľníkov aj značná časť priemyselných robotníkov zotrvala súčasne pri poľnohospodárskej malovýrobe, ktorá poskytovala síce skromný, ale stály zdroj obživy. Keďže „obrábanie pôdy“ (staré rímske *cultura agri*) - v širšom zmysle vyjadrujúce celú „produkciu potravín“ - tvorí v dejinách ľudskej civilizácie základ materiálnej kultúry, etnológia považuje výskum poľnohospodárstva za svoju prioritnú úlohu, pri plnení ktorej je nezastupiteľná.

SOJKOVÁ, Z. (2005) tvrdí, že poľnohospodárstvo bolo a aj zostáva problémovou, či priam kontroverznou kauzou, pretože odčerpáva značné finančné prostriedky z rozpočtu EU, obzvlášť po jej rozšírení, pretože toto odvetvie má v krajinách - nových členoch EU významnejšie postavenie v ekonomike týchto krajín nielen z hľadiska jeho podielu na tvorbe HDP, zamestnanosti, ale je významným faktorom trvalo udržateľného rozvoja vidieka. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, cieľ analýzy spočíva v kvantifikácii a komparácii postavenia poľnohospodárstva v ekonomikách krajín súčasnej rozšírenej Európske únie.

1.3.3 Služby

VAŠTÍKOVÁ, M. (2008) uvádza, že súčasným celosvetovým hospodárskym trendom je narásť významu služieb. Zatiaľ čo v skoršom období bol predaj výrobkov sprevádzaný poprednejšími firmami ponukou služieb, dnes platí opačný postup. Ponúka služieb je sprevádzaná hmotným produktom. Príkladom môže byť celé odvetvie zábavného priemyslu, cestovného ruchu a telekomunikačných služieb. Zvyšuje sa úloha služieb v spoločnosti sa premieta do zvyšovania podielu zamestnanosti vo službách a v raste podielu výkonu služieb na HDP. Obecné platí, že v najviac rozvinutých krajinách činí podiel služieb na HDP okolo 70 až 75%, zatiaľ čo podiel spracovateľského priemyslu sa pohybuje medzi 20 – 25% a poľnohospodárstvo sa podieľa na celkovom HDP asi 5%.

2 Cieľ práce

Hlavným cieľom bakalárskej práce je analýza a komparácia vietnamskej ekonomiky so slovenskou ekonomikou prostredníctvom makroekonomických ukazovateľov, poukázať na tie najhlavnejšie rozdiely a na ich základe navrhnúť potrebné opatrenia na zlepšenie súčasnej situácie ekonomiky sledovaných krajín.. Základné makroekonomické ukazovatele:

- komparácia HDP
- komparácia nezamestnanosti
- komparácia vývoja inflácie
- komparácia platobnej bilancie

Ďalším cieľom je analyzovať vplyv svetovej finančnej krízy na vývoj ekonomiky VSR a SR, zistiť, v akej miere zasiahla do priebehu rastu ekonomiky oboch krajín.

Posledná časť tejto práce je zameraná na porovnávanie najhlavnejších zložiek ekonomiky oboch krajín. Pozornosť sa sústreďuje na :

- priemysel,
- poľnohospodárstvo,
- služby.

Komparácia ekonomiky je veľmi aktuálna tematika. Je to jeden z najlepších spôsobov, ako zlepšiť domácu ekonomiku. Z dôvodu dostupnosti údajov sú uvedené údaje za obdobie rokov 2005-2009 .

3 Metodika práce a metody skúmania

Komparačná metóda je základnou metodikou riešenia problematiky. Pomocou makroekonomických ukazovateľov a vývoja hlavných zložiek ekonomiky bolo cieľom zistiť, aké sú hlavné rozdiely v priebehu vývoja ekonomiky sledovaných krajín. Skúmanie a porovnávanie boli vykonané v časovom období rokov 2005-2009. Makroekonomické ukazovatele:

➤ hrubý domáci produkt: $HDP = C + G + I + DJ + NX$

C – konečná spotreba domácností,

G – konečná spotreba štátnej správy,

I - investície,

DJ – zmena stavu zásob,

I + DJ – tvorba hrubého kapitálu,

NX – čistý vývoz (resp. obchodná bilancia tovarov a služieb), t.j. rozdiel medzi vývozom a dovozom tovarov a služieb, ktorej význam v posledných rokoch rastie.

➤ inflácia: umelý ekonomický jav, jej vznik zapríčiňuje dlhodobý trend rastúcej cenovej hladiny.

➤ nezamestnanosť: je vyjadrená pomocou miery nezamestnanosti, ktorá zahŕňa podiel nezamestnaných k ekonomicky aktívnemu počtu obyvateľov.

$$u = \frac{U}{L + U}$$

u= miera nezamestnanosti

U= počet nezamestnaných ľudí

L= počet pracujúcich ľudí

Každá ekonomika preferuje čo najnižšiu mieru nezamestnanosti. Avšak jej existencia je potrebná z pohľadu konkurencie vo oblasti pracovných síl.

➤ platobná bilancia: zachytáva pohyb vývozu, ako aj dovozu tovarov, služieb, ako aj pohľadávok alebo záväzkov, bez ohľadu na to, aký je dôvod ich vzniku. Zahrňuje saldo bežného účtu, ktoré vyjadruje pohyb tovarov a služieb, dôchodkov z výrobných faktorov a pohyb bežných transferových platieb. Devízové rezervy vyjadrujú priebeh zmeny aktív centrálnou bankou, zahŕňa napríklad zmeny ceny zlata, domácej meny

Použité kurzy:

- USD/ 18 930 VND
- EUR/ 25 173, 107 VND
- EUR/ 1,330 USD

Použité ceny:

- stála cena VSR roku 1994
SR roku 2005
- běžná cena roku 2010

4 Výsledky práce

4.1 Základné charakteristiky krajiny

4.1.1 Vietnamská socialistická republika (VSR)

Oficiálny názov štátu je Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam. Vietnam je chudobná krajina s vysokým počtom obyvateľov, ktorá sa pomaly zotavuje a rastie po tom, ako bola zničená vojnami. Hlavné mesto VSR je Hanoj, má katastrálnu výmer 33444,7 km² a vyše 5,2 milión obyvateľov. Hlavné mesto má toľko obyvateľov, ako má celé Slovensko.

Celkový počet obyvateľov VSR je 86,976 miliónov, čo je asi 13. miesto na svete v počte obyvateľov. Hustota obyvateľstva je 260 obyvateľov / km², najvyššia hustota je v delte Mekongu, kde na 1 km² pripadá 436 obyvateľov. Mekong sa nachádza v juhovýchodnej Ázii na polostrove Zadá India, je to trinásť najdlhšia rieka sveta so svojimi 4023 km, podľa prietoku je 10. najväčšia rieka sveta. Najnižšia hustota obyvateľstva sa sústreďuje hlavne v horských oblastiach, je to okolo 90-120 obyvateľov/km². Zaujímavé je to, že väčšina obyvateľstva sa zdržuje na vidieku, takmer 60 milión obyvateľov. V mestách žije len 24 miliónov obyvateľov.

Rozloha VSR je 331 211 Km², úradný jazyk je vietnamčina a najrozšírenejšími cudzími jazykmi sú angličtina, čínština, ruština a francúzština. Francúzštinu ovláda prevažne staršia generácia, pretože počas vojny bola časť vietnamského územia pod kontrolou Francúzov. Oficiálna mena štátu je Vietnamský Dong (VND).

Vo VSR prevláda budhizmus, približne 50 percent obyvateľstva sa s týmto náboženstvom stotožňuje. Druhým najrozšírenejším náboženstvom je katolicizmus, ku ktorému sa hlási 10 percent obyvateľstva. Ďalšie sú protestantizmus, islam, hinduizmus a nakoniec animizmus.

4.1.2 Slovenská republika (SR)

Slovenská republika známa ako Slovensko alebo v zahraničí Slovakia je krajina, ktorá bola kedysi súčasťou mnohých veľmocí, napríklad Uhorska. Slovenská republika bola vo svojej histórii spojená s Českou republikou a spoločne vystupovali pod názvom Československo. 1. januára 1993 získala SR nezávislosť po rozdelení Československa. Hlavným mestom sa stala Bratislava s rozlohou 367,584 km² a s počtom obyvateľov 431 000, je najľudnatejším a druhým najväčším slovenským mestom.

Počet obyvateľstva SR je približne 5 463 046, čo je stodesiate miesto v porovnaní s inými krajinami na svete. 85,8 percent obyvateľov sú Slováci, potom nasleduje 9,7 percent obyvateľov maďarskej národnosti, 1,7 percent rómskej národnosti, 2,8 percent počtu obyvateľov tvoria ostatné etnické menšiny.

Rozloha Slovenskej republiky je 49 035 km², v porovnaní s ostatnými krajinami je na stotridsiatom mieste. Z celkovej rozlohy SR tvorí 48 105 km² pevný povrch a 930 km² tvoria vodné plochy. Úradným jazykom je slovenčina, ďalšie jazyky, ktoré sa využívajú na území SR sú angličtina, nemčina, maďarčina, ... Oficiálna mena štátu je Eur.

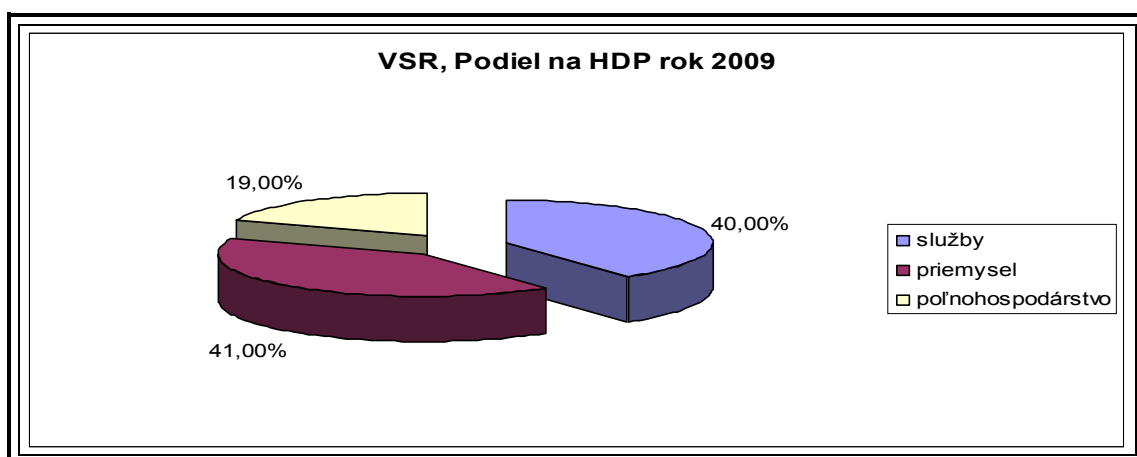
Najrozšírenejšie náboženstvo je katolicizmus, ktorý vyznáva až 68,9 percent obyvateľstva, nasledujú ľudia bez vierovyznania, ktorí tvoria 13 percent z celkového počtu obyvateľov, na treťom mieste sú evanjelici so 6,9 percentami a grécko-katolicizmus so 4,1 percentami.

4.2 Komparácia slovenskej a vietnamskej ekonomiky

4.2.1 Komparácia HDP

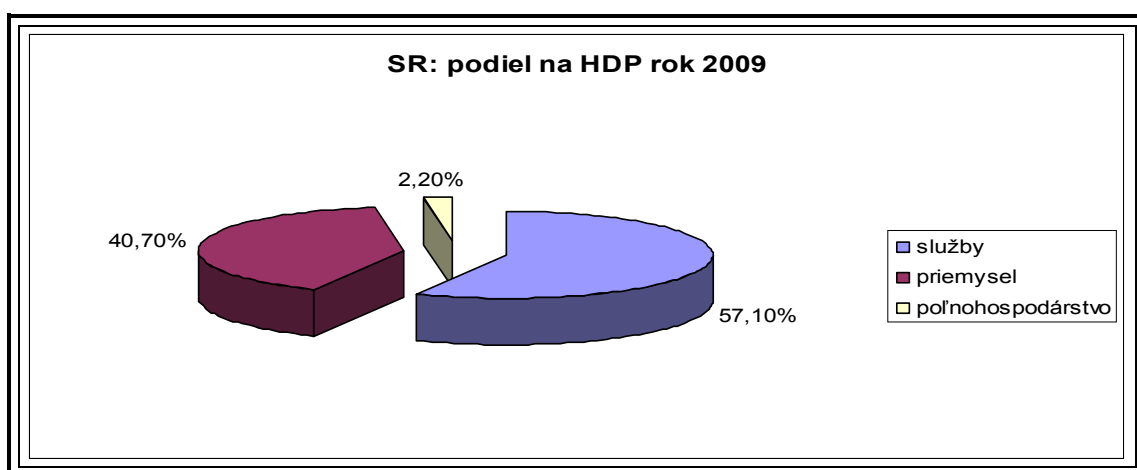
Hrubý domáci produkt je považovaný za najčastejšie využívaný makroekonomický ukazovateľ pre hodnotenie, ako aj pre porovnávanie ekonomiky jednotlivých krajín. Jeho podstata spočíva v súčte hodnôt finálnych tovarov a služieb, na ich výrobu boli používané faktory na území daného štátu, kto je ich vlastníkom, sa neberie do úvahy.

Obr. č. 1 VSR, podiel na HDP za rok 2009

Zdroj: www.businessinfo.cz

Obr. č.2 SR, Podiel na HDP za rok 2009

Zdroj: štatistický úrad SR

Za rok 2009 vietnamská ekonomika vyprodukovala približne 86,9 mld. USD, Slovenská republika o niečo menej, ide o 84,1 mld. USD. Podľa grafov je vidieť rozdiel podielu jednotlivých zložiek ekonomiky na tvorbe HDP za rok 2009. Na jednej strane najväčší podiel na tvorbe HDP zo strany slovenskej ekonomiky sa tvorí v oblasti služieb, na druhej strane najväčšie podiely na tvorbe vietnamského HDP sú sústredené v dvoch oblastiach, v oblastiach priemyslu a služieb. Veľký rozdiel v podielu na HDP je zastúpenie poľnohospodárskej produkcie. Na Slovensku za rok 2009 podiel poľnohospodárskej výroby je len necelé 2,2 %, vo Vietname je to viac o takmer deväťnásobok. Z pohľadu mechanizácie slovenské poľnohospodárstvo je oveľa vyspelejšie, to však nepomohlo k zvýšeniu poľnohospodárskej produkcie. Slovenské poľnohospodárske podniky sú vo

veľkej miere odkázané na dotácie zo štátneho rozpočtu a nie sú dosť silné na to, aby konkurovali na svetovom trhu. Dlhodobý trend zníženia cien poľnohospodárskych výrobkov a zvýšenie nákladov pri prevádzkovaní podnikov sú hlavnými dôvodmi neúspechu slovenského poľnohospodárstva.

Tab. č. 1 **HDP v Mld. USD v b. c., reálny rast HDP v %**

HDP v Mld. USD v b. c.	2005	2006	2007	2008	2009
SR	47,9	55,8	74,9	95,0	84,1
VSR	53,0	61,0	71,5	90,0	86,9
miera reálneho rastu HDP v %					
SR	6,5	8,5	10,4	6,4	-4,7
VSR	8,4	8,2	8,5	6,2	5,3

Zdroj: www.finance.sk a www.gso.gov.vn

Podľa tabuľky 1 môžeme vidieť priebeh tvorby HDP oboch krajín za obdobie rokov 2005-2009. V roku 2007 Slovensko dosiahlo najvyšší reálny rast HDP za posledných 5 rokov, ide o 74,9 mld. USD. V porovnaní s predchádzajúcim rokom je to reálny rast o takmer 10,4 %. V tom istom roku VSR dosiahol 8,5 % reálny rast HDP, čo znamená 71,5 mld. USD v porovnaní s predchádzajúcim rokom, ide tak tiež o najvyšší reálny rast za posledných 5 rokov. Príčina spočíva v prílivu investícií zo zahraničia.

V roku 2007 došlo k svetovej kríze, ktorá negatívne ovplyvnila svetovú ekonomiku. Pocítili to aj VSR a SR, hlavne v druhom polroku 2008. Zaznamenali prudký pokles reálneho HDP. Vo Vietname ide o zníženie o 2,3 % a na Slovensku ide o až 4 %. Výsledky by mohli byť oveľa horšie, keby obom krajinám prichádzajú trvale investície hlavne zo zahraničia. Najväčší príliv investície do VSR zaznamenali hlavne od USA, Singapuru, Taiwanu, Hongkongu a Japonska. Investície sú zamerané na zabezpečenie rozvojových potrieb. Do Slovenska putovali v roku 2008 investície hlavne od krajín, ako sú Česko, Rakúsko alebo Francúzsko najviac do oblasti nehnuteľnosti.

Najväčší rozdiel na tvorbe HDP oboch krajín je zložka poľnohospodárstva, kde podľa hore uvedených grafov. Ide o takmer deväťnásobok. SR by mali vytvoriť lepšie podmienky pre poľnohospodárske podniky, aby mohli byť konkurencie schopné na svetovom trhu. Zaviest' tzv. stimulačné investície a vyhradiť viac financie zo štátneho rozpočtu na rozvoj poľnohospodárstva. Zlepšiť podmienky podnikania a snažiť sa o zväčšenie rozlohy poľnohospodárskych pôd. Cieľom prilákať investície zo zahraničia.

Vietnamské poľnohospodárstvo ročne produkuje veľké množstvo produktov. Vzhľadom na veľkú rozlohu efektívnosť produkcie pre poľnohospodárske účely je ešte stále nízka. Preto zlepšiť mechanizáciu v poľnohospodárstve je nevyhnutné. Keď berieme do úvahy časté klimatické problémy, ako sú časté dažde, záplavy, vietnamské vláda by mala zlepšiť systém odtekania vôd v prípade vzniku povodne. Spôsob hospodárenia vo VSR je stále veľmi zaostalý, treba oboznámiť obyvateľov s pozitívami využívania moderných metód pri obrábaní pôdy. Vietnamskí ľudia majú v obľube hospodáriť podľa zvyku a tradície. Keď chceme zmodernizovať model hospodárenia pôd vo VSR, treba dokázať, že nový spôsob je efektívnejší.

4.2.2 Komparácia nezamestnanosti

Nezamestnanosť je považovaná za najčastejšie vyskytujúcu sa slabinu každej ekonomiky, pretože každá ekonomika sa snaží o čo najefektívnejšiu výrobu. Vo výrobe sa neustále zvyšuje miera mechanizácie. Spôsobuje to, že potreba pracovnej sily neustále klesá. Je to nepriamoúmerný vzťah medzi pracovnou silou a stupňom mechanizácie. Čím je vyšší stupeň mechanizácie alebo automatizácie výroby, tým je nižšia potreba pracovnej sily. Nezamestnanosť vyjadruje hlavne počet obyvateľov, ktorí si nemôžu uplatniť svoje schopnosti, alebo obyvatelia, ktorí sú dobrovoľne nezamestnaní.

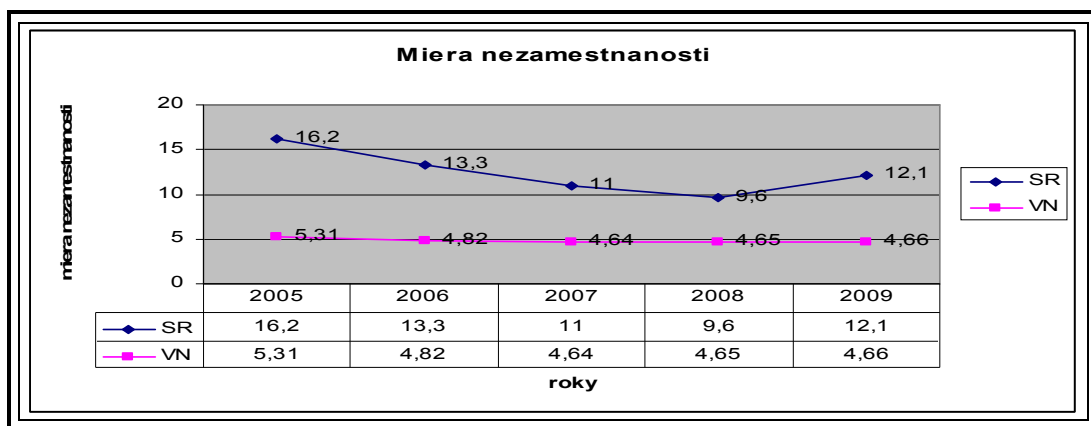
Tab. č. 2 **Miera registrovanej nezamestnanosti v %:**

rok	2005	2006	2007	2008	2009
SR	16,2	13,3	11	9,6	12,1
VN	5,31	4,82	4,64	4,65	4,66

Zdroj: štatistický úrad SR a VSR

Podľa údajov získaných od štatistických úradov SR a VSR vidíme, že miera nezamestnanosti v oboch krajinách je veľmi rozdielna. V každom roku je miera nezamestnanosti na Slovensku minimálne dvakrát vyššia, ako je vietnamská miera nezamestnanosti. V niektorých rokoch možno zaznamenať až trojnásobok, napríklad v roku 2005, 2006 a v roku 2009. Hlavnou príčinou je úroveň mechanizácie, zavedenie automatizácie do výroby a zvýšenie produktivity celkovej výroby súčasne so snahou znížiť celkové náklady na výrobu. Je to dvojsečná zbraň, nezamestnanosť existuje v dôsledku prebytku pracovnej sily alebo v dôsledku zníženie potreby ľudských zdrojov.

Obr. č. 3 Miera registrovanej nezamestnanosti v krajinách SR a VSR

Zdroj: štatistický úrad SR a VSR

Podľa grafu v priebehu obdobia rokov 2005-2008 bola na Slovensku zaznamenaná celková tendencia poklesu nezamestnanosti. O tento pokrok sa zaslúžila taktiež iniciatíva zo strany vlády. Avšak táto tendencia bola prerušená v rokoch 2008-2009, kedy nastala svetová finančná kríza. Zapríčinila rapidný pokles odbytu na svetovom trhu. Ide o zvýšenie až o 2,5 % v porovnaní roku 2009 s rokom 2008. Mnohé firmy s hlavným exportným zameraním museli nahlásiť a vykonať hromadné prepúšťanie svojich zamestnancov, aby sa zachránili pred bankrotom. Hromadné prepúšťanie vo veľkej miere prispelo k veľkému zvýšeniu miery nezamestnanosti.

Svetová finančná kríza ovplyvnila aj vývoj miery nezamestnanosti na VSR, ale len vo veľmi malej miere. V priebehu posledných rokov VSR zaznamenala rastúcu tendenciu, z roka na rok o 0,01 %. Nedošlo k hromadnému prepúšťaniu ako je v prípade Slovenskej republiky.

V boji proti nezamestnanosti vyvstáva riešenie, v ktorom sa vláda nemôže spoliehať len na zvýšenie počtu pracovných miest, ale aj hľadať spôsob zjednodušenia podnikania. To znamená, vytvoriť čo najatraktívnejšie podmienky pre tvorbu pracovných miest, zjednodušiť administratívne podmienky pre podnikanie a následne vytvoriť čo najlepšie podmienky podnikania s cieľom prilákať zahraničné firmy.

4.2.3 Komparácia platobnej bilancie

Platobná bilancia je súhrn všetkých finančných pohybov, ktoré boli uskutočnené domácou krajinou so zahraničnými krajinami. Pomocou platobnej bilancie je možné zistiť, aká je úroveň interakcie domácej ekonomiky či trhu so svetovým. Odráža mieru spolupráce domácej ekonomiky, ako aj konkurencieschopnosť domácich produktov na svetových trhoch. Platobná bilancia zachytáva pohyb vývozu aj dovozu tovarov a služieb bez ohľadu na to, aký je dôvod ich vzniku.

Saldo bežného účtu vyjadruje pohyb tovarov a služieb, dôchodkov z výrobných faktorov a pohyb bežných transferových platieb. Keď je exportované množstvo tovarov, služieb, dôchodkov a transferových platieb vyššie, ako je importované, ide o pasívne saldo bežného účtu. A opačne ide o aktívne saldo bežného účtu.

Devízové rezervy vyjadrujú priebeh zmeny aktív centrálnou bankou, zahŕňajú napríklad zmeny ceny zlata, domácej meny, atď.

Tab. č. 3 **Platobná bilancia VSR:**

Vývoj platobnej bilancie za posledných 5 rokov (v mld. USD)					
Rok	2005	2006	2007	2008	2009
Saldo bežného účtu	-0,6	-0,2	-7	-9,2	-7,3
Devízové rezervy	8,6	11,5	21	23	20,7

Zdroj: štatistický úrad VSR

Tab. č. 4 **Platobná bilancia SR:**

Vývoj platobnej bilancie za posledných 5 rokov (v mld. USD)					
Rok	2005	2006	2007	2008	2009
Saldo bežného účtu	-5,4	-5,81	-5,25	-8,23	-2,26
Devízové rezervy	15,49	13,39	18,58	18,83	1,8

Zdroj: NBS, použitý kurz EUR/ 1,33 USD

Podľa zistených informácií v roku 2008 bolo zaznamenané najvyššie saldo bežného účtu a zároveň najvyššie devízové rezervy v oboch krajinách. Zo strany vietnamskej ekonomiky je to -9,2 mld. USD salda bežného účtu a 23 mld. USD devízových rezerv, zo strany slovenskej ekonomiky je to -8,23 mld. USD a devízové rezervy sa vyšplhali na 18,83 mld. USD. Vysoké pasívne saldo bežného účtu v roku 2008 zapríčinila svetová kríza, kedy došlo k zníženiu odbytu na svetovom trhu. Zníženie záujmu po produktoch a službách na svetových trhoch spôsobilo drastický pokles exportu sledovaných krajín. Svetová kríza je hlavným dôvodom vysokého pasívneho salda bežného účtu sledovaných krajín. V roku 2008 zaznamenalo najvyššie držané devízové rezervy z dôvodu svetovej krízy. Je to jeden zo spôsobov snahy vlády regulovať neželané menové zmeny. Z pohľadu vietnamskej ekonomiky je to aj zo skúsenosti, pretože v roku 1998 juhovýchodnú Áziu postihla finančná kríza, vrátane Vietnamskej socialistickej republiky. Preto od tej doby držanie vysokých devízových rezerv nie je nič nezvyčajné pre juhovýchodné krajiny. V priebehu rokov 1999 - 2004 rezervy centrálnych bánk vzrástli hrozivým tempom, z 858 mld. USD na až 3,4 bilióna USD. Až 60 % z celkových devízových rezerv disponujú ázijské centrálné banky.

Privysoké devízové rezervy spôsobujú infláciu, finančnú krízu. Aby k tomu nedošlo, centrálné banky by mali určiť optimálnu hranicu devízových rezerv a nie akumulovať zbytočne privysoké množstvo devízových rezerv. Pomocou rôznych výskumov a analýz centrálna banka zistí, aká je najvhodnejšia hranica optimálnej výšky devízových rezerv. Pri

nestabilnej ekonomike je potrebné časté aktualizovanie a vyhodnocovanie optimálnej hranice devízových rezerv.

Tab. č. 5 **Základná štatistika ZO VSR v mld. USD**

Rok	2005	2006	2007	2008	2009
Dovoz	36,9	44,4	60,8	80,7	68,8
Vývoz	32,2	39,6	48,4	62,7	56,6
Bilancia	-4,7	-4,8	-12,4	-18	-12,2

Zdroj: www.businessinfo.cz

Tab. č. 6 **Základná štatistika ZO SR v mld. USD**

Rok	2005	2006	2007	2008	2009
Dovoz	47	57,8	63,9	66,9	51,2
Vývoz	43,7	54,4	63	65,9	52,8
Bilancia	-3,3	-3,4	-1	-1	1,6

Zdroj: Štatistický úrad SR, použitý kurz 1Eur/1,33USD

Najvyšší nárast vietnamského exportu nastal v prvom polroku 2008, kým svetová kríza prejavila v plnej sile svoju ničivosť. Vietnam vyváža najviac produkty ropného, textilného a morského charakteru. Slovensko zaznamenalo najvyšší vývoz produktov a služieb podobne ako Vietnam v roku 2008.

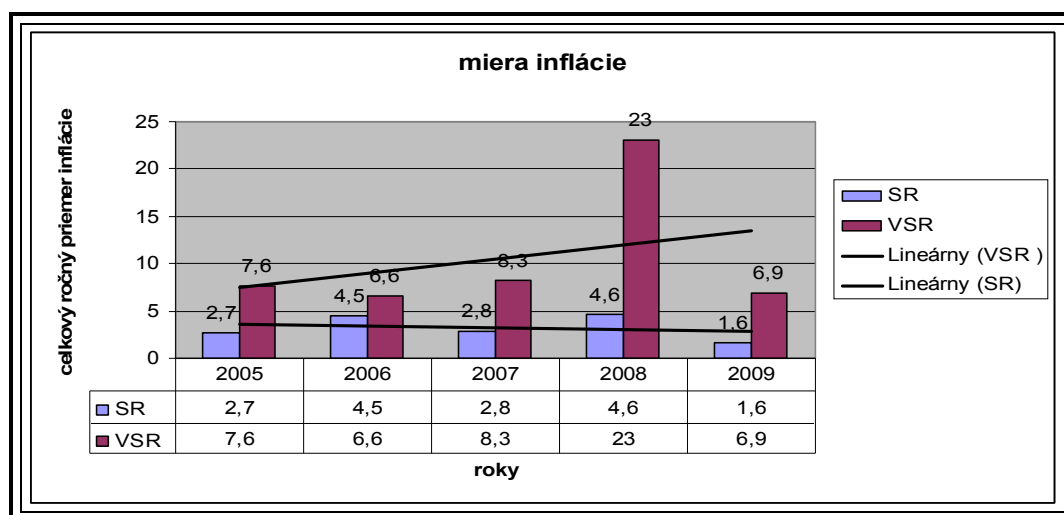
Častým úkazom je skutočnosť, že práve najsilnejšia a najbližšia krajina sa stáva zároveň najaktívnejším partnerom v oblasti zahraničného obchodu. Najväčším zahraničným partnerom pre Vietnam je Čína a pre Slovensko je to Nemecko.

Vietnam disponuje prevažne vysokou pasívnou bilanciou zahraničného obchodu. Dováža viac produktov, služieb a surovín, ako vyváža. Z pohľadu importu surovín Vietnam dováža najviac z Číny a vyváža najviac produktov a služieb do Japonska, USA a európskych krajín. Slovenské produkty putujú najčastejšie do Nemecka a potrebné produkty a služby privádzajú hlavne z Českej republiky.

4.2.4 Komparácia miery inflácie

Inflácia je chápaná ako trvalé zníženie kúpnej sily meny niektorého štátu. Medzi hlavných tvorcov inflácie sú cena a mzdy pracovníkov. Podľa mnohých ekonomických analytikov je inflácia považovaná za kritickú poruchu ekonomiky. Pod dôkladnou kontrolou je možné ju ovládať. Avšak inflácia vôbec nie je prirodzenou katastrofou, ako si mnohí myslia. Jej existencia vďaka len vláde alebo ministrovi financie. Inflácia môže zaniknúť v prípade, že sa súčasná vláda rozhodne, že inflácia nenastane.

Obr. č. 4 Celková inflácia v % :

Zdroj: štatistický úrad SR, ministerstvo hospodárstva

Kolísavým trendom možno charakterizovať vývoj miery inflácie oboch sledovaných krajín. Podľa grafu je vidieť, že Vietnam je vystavený oveľa vyššej miere inflácie. Hlavný dôvod spočíva v každom medziročnom raste spotrebiteľských cien. V roku 2008 vietnamská ekonomika zaznamenala obrovský rast miery inflácie. Ide o zvýšenie 14,7 % v porovnaní s predchádzajúcim rokom 2007. Táto skutočnosť zapríčinila medziročný rast spotrebiteľských cien takmer o 30 % hlavne v oblasti stavebníctva a potravín.

Ďalším dôvodom prudkého rastu inflácie je nadmerné poskytnutie úverov podnikateľom. Vietnamská vláda bola prinútená podniknúť opatrenia s cieľom zastaviť danú ekonomickú situáciu. Pomocou reštriktívnych opatrení a celkového spomalenia svetovej ekonomiky ku koncu roku 2008 sa podarilo vietnamskej krajine zastaviť túto situáciu. Iróniou je, že práve svetová hospodárska kríza pomohla vietnamskej ekonomike

v boji proti vysokej miere inflácie. Spôsobila predovšetkým to, že dopyt po vietnamských produktoch začal prudko klesať. Zníženie dopytu donútilo podnikateľov znížiť ceny svojich produktov.

V roku 2009 sa podarilo znížiť vietnamskej republike mieru inflácie na 6,9 %. Aby sa neopakovala situácia, ktorá nastala v roku 2008, vietnamská vláda by mala lepšie využívať svoje menové a fiškálne nástroje v boji proti zvýšeniu miery inflácie a požiadať národnú banku vietnamskú, aby lepšie regulovala množstvo peňazí v obehu.

Za obdobie 2008-2009 slovenská ekonomika zaznamenala najväčšie zníženie miery inflácie za sledované obdobie. Ide o trojpercentné zníženie oproti predchádzajúcemu rokom. 1,6% je miera inflácie z roku 2009. Svetová finančná kríza potlačila ceny výrobkov dole. Ide napríklad o produkty, ako sú niektoré potraviny, nealkoholické nápoje, vybavenie domácnosti a odevy. Koncom roku 2009 SR dokonca zaznamenala zápornú hodnotu inflácie. Je to historicky prvýkrát, kedy Slovensko zaznamenalo mínusovú infláciu.

Na vývoj inflácie má veľký vplyv vývoj cien na svetových trhoch. Dôkazom je vznik svetovej finančnej krízy, ktorá spôsobila zníženie kúpnej sily po produktoch. Firmy museli znížiť ceny svojich produktov. Týmto spôsobom sa chceli zachrániť pred bankrotom. Keďže práve spotrebné ceny produktov má najväčší vplyv na priebeh vývoja miery inflácie. Zníženie cien tlačí mieru inflácie dole. Aby ekonomika nebola vo veľkej miere ovplyvnená infláciou, vláda by mala čo najlepšie využívať svoje menové a ďalšie fiškálne nástroje. Treba vytvoriť rozumné podmienky pre poskytnutie úverov, aby nedošlo k ďalšej svetovej finančnej kríze, ktorá vznikla v priebehu obdobia 2008-2009. Neustály dohľad národnej banky je nevyhnutnosťou, mala by udržať mieru inflácie minimálne pod dvojčífernou šifrou. Prostredníctvom regulovania náročnosti prístupu k financiám je možné regulovať správne infláciu.

4.3 Hlavné zložky ekonomiky

4.3.1 Priemysel

Priemysel možno považovať za materiálnu výrobu, ktorá zahŕňa získavanie rastlinných, nerastlinných a živočíšnych surovín, hlavne na spracovanie a vrátane opravy výrobkov a rozvod energie všetkého druhu.

Vo VSR sa rozvíja hlavne potravinársky, textilný, obuvnícky, spracovateľský, strojársky priemysel, výroba tabakových výrobkov, odevov, kožené výrobky, výroba papiera, ale najmä spracovateľský a ťažobný priemysel. VSR má k dispozícii veľké množstvo nerastných surovín, vďaka tomu ťažobný a spracovateľský priemysel je považovaný za samostatnú zložku príjmu do štátneho rozpočtu, hlavne ťažba ropy a zemného plynu :

Tab. č. 7 Ročný príjem VSR z ťažby ropy (mld. USD):

roky	2005	2006	2007	2008	2009
mld. USD	3,5	4,4	4	10,4	4,4

Zdroj: www.gso.gov.vn , použitý kurz USD/ 18 930VND

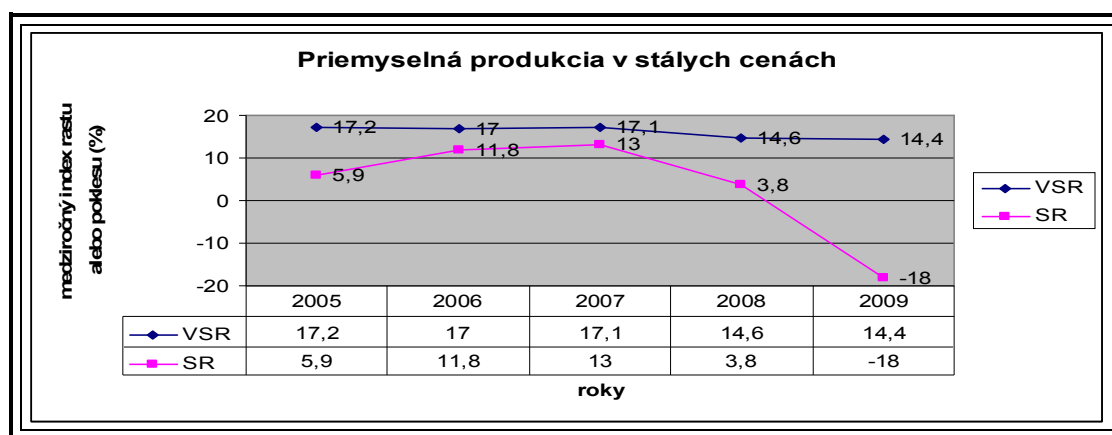
SR disponuje tiež istými zdrojmi nerastného charakteru. Ide hlavne o ropu a zemného plynu, hnedé uhlie, lignit, rudné a nerudné suroviny. Ťažba ropy a zemného plynu prebieha hlavne v oblasti Viedenskej panvy a Východoslovenskej nížiny, avšak pokrýva len 3 % celkovej spotreby, preto SR je závislá od dovozu zo zahraničia hlavne z Ruska. V tomto smere SR zaostáva, pretože nedisponuje takým nerastným bohatstvom podobného charakteru a rozsahu. Možno konštatovať, že v tejto oblasti má VSR veľkú výhodu, čo sa týka nerastného bohatstva.

Slovenský priemysel je rovnako pestrý, zameraný na rôzne oblasti, ako je ťažobný, výroba potravín, textilov, odevov, kože, na výrobu výrobkov chemického, technického charakteru, vrátane spracovania nerastných surovín. Hlavným motorom slovenskej ekonomiky je automobilový priemysel. Podiel automobilového priemyslu je až jedna štvrtina hrubého domáceho produktu Slovenskej republiky. Automobilový priemysel je

rozvinutý hlavne vďaka zahraničným firmám, napríklad: Volkswagen so sídlom v Bratislave, PSA Peugeot Citroen v Trnave a Kia Motors v Žiline.

Po vstupe do EÚ Slovensko získalo prístup k ďalším zahraničným trhom i zahraničným investíciám. Vďaka tomu vzniklo niekoľko priemyselných parkov, čo prispelo k rozvoju regionálnej priemyselnej výroby. Najviac priemyselných parkov sa sústreďujú hlavne na západe a menej na východe Slovenska.

Obr. č. 5 Medziročný index rastu v % (v s.c.) :

Zdroj: štatistický úrad SR a www.gso.gov.vn

Z grafu vidíme, že medziročný rast priemyselnej produkcie VSR je oveľa stabilnejší, ako má SR, a to vďaka štátnym opatreniam najmä v oblasti poskytovania úverov na podporu podnikania zo štátneho rozpočtu. V rokoch 2008-2009 nastala svetová kríza na svetovom trhu. Vo VSR došlo len k malému zníženiu priemyselnej produkcie, ide o 0,2 % poklesu, pretože podľa štatistík vietnamské produkty sú zamerané na predaj na domácom trhu. Svetová kríza, ktorá zasiahla hlavne zahraničné trhy, nemá taký veľký vplyv na vietnamskú produkciu. To však nemožno povedať o slovenskom priemysle, ktorý zaznamenal prudký pokles medziročného rastu z 3,8 na mínus 18 %. Svedčí to o obrovskej citlivosti slovenského priemyslu. Hlavnou príčinou je zameranie slovenských podnikov. Väčšina slovenských výrobkov sú vyhradené na export. Svetová kríza spôsobila veľký pokles odbytu na svetovom trhu. Preto zasiahla vo väčšej miere na produkciu priemyselných výrobkov.

Slovenské produkty sú až moc zamerané na zahraničné trhy. Závislosť na zahraničných trhoch spôsobuje zníženie imunizácie voči otrasom svetového trhu. Na zamedzenie toho by mal štát podporiť odbyt na domácom trhu, zvýšiť domácu spotrebu s

cieľom znížiť závislosť na zahraničných trhoch. Jeden zo spôsobov je znížiť daň z pridanej hodnoty. Ak vláda podnikne tento krok a zníži DPH na spotrebné produkty, zároveň dá predajcom možnosť aj znížiť ceny svojich produktov. Tým by sa zlepšila situácia v oblasti domáceho odbytu.

Opačná situácia platí pre vietnamské produkty, ktoré sú predané skôr na domácom trhu ako na zahraničnom. Pozitívum spočíva v odolnosti voči otrasom na zahraničných trhoch. Avšak znižuje sa tým možnosť zvýšenia zisku pre vietnamské podniky a príjmu do štátneho rozpočtu VSR. Vietnamské podniky by sa mali viac zamerať na zahraničné trhy. Aby mohli konkurovať na svetových trhoch, musia investovať do inovácie, a to nielen v oblasti výroby, ale aj v oblasti kvality a propagácie, vyprodukovať také výrobky, aby boli schopné konkurencie na svetových trhoch. Vláda by tým mala vytvoriť také atraktívne podmienky pre podnikanie, aby prilákali zahraničné firmy. Prínosom zahraničných firiem spočíva v prívahu nových, lepších systémoch produkcie. Získať zahraničné investície znamená získať nové inovácie, ktoré sú overené a vyskúšané v zahraničí.

4.3.2 Poľnohospodárstvo

Ďalšou dôležitou súčasťou každej ekonomiky je poľnohospodárstvo. Priorita poľnohospodárstva je zabezpečiť výživu obyvateľstva. Možno povedať, že je základným pilierom existencie ľudstva. Bez pôdy nemožno vykonávať poľnohospodárske aktivity, ktoré predstavujú činnosti ako je obrábanie pôdy, pestovanie kultúrnych plodín a zvierat. Poľnohospodárstvom sa zaoberá ľudstvo už od nepamäti, v dnešnej dobe sa dopracovalo k poľnohospodárskym vedám, ako je :

- botanika
- ekológia
- genetika
- fyziológia rastlín a zvierat
- meteorológia

Poľnohospodárstvo Vietnamskej socialistickej republiky je sústredená hlavne v pestovaní ryže, kávy, bavlny, čaju, koreniny, cukrovej trstiny. Vo živočíšnej produkcii ide hlavne o chov hovädzieho dobytky, hydiny, ošípané, rybolov a iné morské živočíchy.

Slovenské poľnohospodárstvo je zamerané na pestovanie obilnín, ako je pšenica, kukurica a ďalšie obilniny, z oblasti živočíšnej produkcie prevažujú chov hovädzieho dobytku, hydiny, ošípané a rybolov.

Vietnamská poľnohospodárska produkcia podieľa až 19% na tvorbe celkového HDP, čo je až skoro osemnásobok viac, ako je podiel slovenského poľnohospodárstva na celkovej tvorbe HDP. Odráža sa to aj v počtu zamestnaných v tejto zložke ekonomiky. Slovensko zamestnáva približne len 65 000 tisíc obyvateľov, Vietnam vyše 200 000 obyvateľov.

Z pohľadu rozlohy pôdy pre poľnohospodárske účely vietnamské poľnohospodárstvo taktiež vyniká oproti slovenskej. Rozloha pre poľnohospodárske účely vo Vietname je odhadom 24 tisíc ha, oproti slovenskej, ide o takmer 12násobok. Slovensko má k dispozícii 1930ha poľnohospodárskej pôdy.

Klimatické podmienky sú tiež rozdielne medzi SR a VSR. Vietnam je tropická krajina, kde prevláda sucho a teplo. Na druhej strane SR podnebie možno rozdeliť na dve oblasti. Prvá je nížinatá pod vplyvom morského, druhá je nížinatá pod vplyvom kontinentálneho.

Tab. č. 8 Poľnohospodárska produkcia VSR v s.c. (mil. USD):

VSR					
roky	2005	2006	2007	2008	2009
poľnohospodárstvo	7 244,19	7 537,35	7 775,41	8 198,80	8 458,75
rastlinná výroba	5 700,67	5 896,97	6 060,34	6 386,27	neued.
živočíšna výroba	1 543,52	1 643,03	1 715,43	1 812,52	neued.

Zdroj: www.gso.gov.vn, použitý kurz EUR/ 25 173, 107VND EUR/1,33 USD

Tab. č. 9 Poľnohospodárska produkcia SR v s.c. (mil. USD):

SR					
roky	2005	2006	2007	2008	2009
poľnohospodárstvo	2 511,97	2 534,93	2 568,66	2 511,88	2 895,54
rastlinná výroba	1 183,61	1 212,31	1 071,38	1 126,70	neued.
živočíšna výroba	1 328,36	1 322,63	1 497,27	1 385,18	neued.

Zdroj: štatistický úrad SR, použitý kurz: EUR/ 1,33 USD

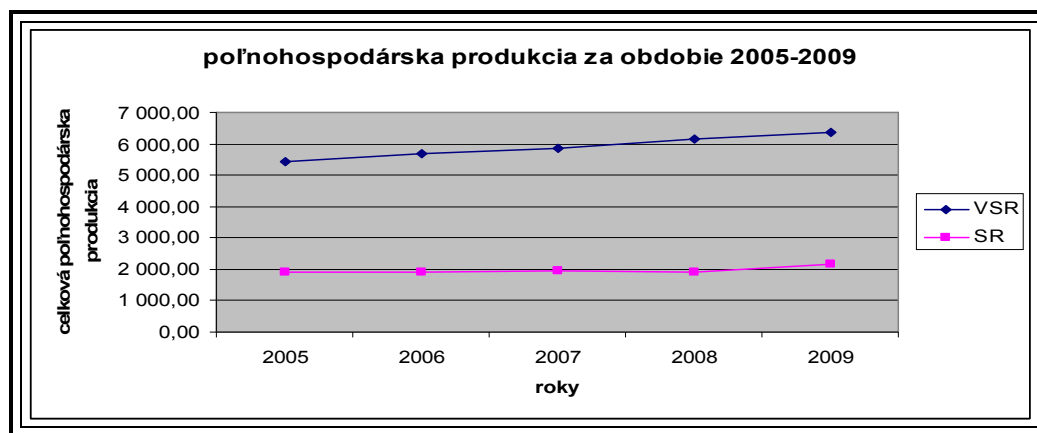
Poľnohospodárska produkcia oboch krajín je veľmi rozmanitá. Každá z nich sa snaží o pestovanie poľnohospodárskych plodín a chovu poľnohospodárskych zvierat, podľa svojich možností. Brali do úvahy taktiež klimatické možnosti a potenciály.

Podľa uvedených údajov je vidieť rozdiel v množstve poľnohospodárskej produkcie. V každom roku ide o takmer trojnásobný rozdiel. Ďalším veľkým rozdielom spočívať v podiele jednotlivých zložiek na celkovej tvorbe poľnohospodárskej produkcie. Vo Vietname oveľa väčší význam má rastlinná výroba. Uvedené údaje nám hovoria o tzv. trojnásobku oproti živočíšnej produkcii. V prípade Slovenskej republiky je to inak. Ide o vyrovnanejšiu bilanciu. Rastlinná a živočíšna sa podieľajú rovnakým podielom na celkovú produkciu.

Najväčším nepriateľom poľnohospodárstva oboch krajín sú časté premenlivé počasia, a náchylnosť k chorobám. VSR je prímorská krajina. Z toho dôvodu, často čelí častým dažďom. Zastalý kanalizačný systém spôsobuje každoročné záplavy. Rozsah škôd sa premieta vo veľkej miere do poľnohospodárskej produkcie.

Slovenská poľnohospodárska produkcia má tak malý podiel na tvorbe HDP, z dôvodu nízkej ceny poľnohospodárskych výrobkov a vysokých nákladov prevádzkovania týchto podnikov. Vo veľkej miere poľnohospodárske podniky sú závislé na štátnych dotáciách alebo na dotáciách z eurofondov. Z roka na rok vláda odčerpá veľké množstvo financií na pomoc týmto podnikom. Avšak situácia sa stále nezlepšuje, ako si želá súčasná slovenská vláda.

Obr. č. 6 Celková poľnohospodárska produkcia v mil. USD za obdobie 2005-2009:

Zdroj: štatistický úrad SR, www.gso.gov.vn, použitý kurz: EUR/ 1,33 USD, EUR/ 25 173,107 VND

V oboch krajinách panuje rastúci trend poľnohospodárskej produkcie, hoci malé zvýšenie v porovnaní s predchádzajúcim rokom je možné považovať za zlepšenie danej situácie v oblasti poľnohospodárstva.

Ak by chceli sledované krajiny zlepšiť svoju situáciu v oblasti poľnohospodárstva, mali by podnikat' určité kroky a venovať väčšiu pozornosť často sa opakujúcim problematikám. Prvým krokom pre zlepšenie poľnohospodárskej produkcie zo strany VSR je práve vylepšiť kanalizačný systém, ako zavedenie určitých opatrení proti každoročným záplavám. Druhým krokom je zlepšenie mechanizácie v poľnohospodárstve. Prijat' nové systémy hospodárenia zo zahraničia. Posielať na školenie novú generáciu poľnohospodárskych odborníkov. Zo strany slovenskej, hoci vláda sa usiluje o zvýšenie dotácií do tohto sektora, aby poľnohospodárske podniky prežili. Avšak je to len dočasné riešenie. Finančné injekcie majú len krátkodobý vplyv na rozvoj poľnohospodárstva. Poľnohospodárske podniky stále nedokážu konkurovať na svetovom trhu. Slovenská vláda by sa mala zamerať prednostne na vytvorenie lepších podmienok pre podnikanie. Prilákať zahraničné investície do tejto zložky ekonomiky. V prípade potreby znížiť špeciálne dane pre poľnohospodárske výrobky.

4.3.3 Služby

Služby sú súčasťou ľudskej existencie už veľmi dlho. Možno ich charakterizovať ako určité statky, ktoré sú potrebné pre prežitie. Ich existencia je podmienená potrebou uspokojovania potrieb. Sektor služieb ovplyvňuje mnohé zložky ekonomiky. Zabezpečuje bezchybné fungovanie výroby, vytvára podmienky pre konkurenciu, kontroluje podniky poskytujúce rôzne produkty zákazníkom.

Základným odvetvím služieb je cestovný ruch. Cestovný ruch je vo Vietname omnoho rozvinutejší v porovnaní so Slovenskom. Ako prímorská krajina s tropickým podnebí má VSR oveľa viac ponúk, čo sa týka dovolení, a to prispieva taktiež ku každoročnému zvýšeniu počtu návštevníkov. Najznámejšie oblasti pre oddychové pobyty sú Ha Long, Da Nang, Ho Chi minh a mnohé ďalšie mestá. Na druhej strane ani slovenský cestovný ruch nezaostáva a svojou miernym podnebí, geografickou polohou s hornatým bohatstvom ponúka domácim i zahraničným návštevníkom mnoho možností pre rekreáciu a športy v zimnom i v letnom období. Najpopulárnejšie sú pravé Nízke a Vysoké Tatry

s kvalitnými športovými strediskami, chránené prírodné oblasti s mnohými turistickými možnosťami a spoznávanie a návštevy kultúrnych pamiatok, hradov a zámkov. Sledované krajiny disponujú úchvatnou prírodnou krásou.

Negatívom slovenského cestovného ruchu je skutočnosť, že podobne ako priemysel sa sústreďuje predovšetkým na zahraničných turistov. Pre domácich obyvateľov sú cenovo nedostupné. Táto situácia by sa mala zmeniť. Je potrebné urobiť určité kompromisy v cenových oblastiach pre sprístupnenie dovolení aj slovenskému obyvateľstvu. Vo Vietname daná problematika nie je aktuálna, dovolenky na domácom území sú cenovo prijateľnejšie pre vietnamské obyvateľstvo a pre zahraničných návštevníkov veľmi atraktívne. Najväčším problémom vietnamského cestovného ruchu spočíva v znečistení životného prostredia. Nezodpovední turisti a domáci obyvatelia spôsobujú každoročné niekoľko miliónové škody. Vláda by mala zaviesť prísnejšie opatrenia v rámci znečisťovania, pretože postupným znečistením hrozí, že nebude disponovať takou prírodnou krásou, a tým výrazne stratí i finančný prínos, ktorý samostatné odvetvie, ako je cestovný ruch, prináša.

5 Záver

Bakalárska práca Komparácia vietnamskej ekonomiky so slovenskou ekonomikou je zameraná hlavne na porovnávanie ekonomiky pomocou makroekonomických údajov. Analyzuje údaje o priebehu tvorby HDP, nezamestnanosti, miery inflácie a platobnej bilancie za obdobie rokov 2005 – 2009.

Jedna krajina je ázijská, druhá je európska. Každá krajina používa iný systém fungovania ekonomiky. Porovnávať ich tendencie a potenciály je veľmi náročné, pretože sú medzi nimi veľké rozdiely. Už len vietnamská rozloha je 6-krát väčšia ako je slovenská rozloha, počet obyvateľov Vietnamu je 17-krát väčší, ako má Slovensko.

Po analýze makroekonomických ukazovateľov sledovaných krajín nasleduje ich porovnanie. Slovenská republika potrebuje pomoc v zlepšení situácie hlavne v poľnohospodárstve. Každoročné klesanie poľnohospodárskej produkcie môže viesť k úplnému zániku poľnohospodárstva v SR. Potreba zlepšiť podmienky pre podnikanie v tomto sektore je veľmi dôležitá. Na druhej strane vietnamské poľnohospodárstvo potrebuje zmodernizovať spôsob hospodárenia s poľnohospodárskou pôdou, zvýšiť úroveň automatizácie. Hlavná slabina vietnamského poľnohospodárstva spočíva v zastaranom odvodňovacom systéme, ktoré spôsobuje každý rok ničivé záplavy, čo sa premieta do zníženia poľnohospodárskej produkcie. Keď chce vietnamské poľnohospodárstvo zvýšiť svoju efektívnosť a produkciu, je potrebné vyriešiť tento problém.

Po vzniku svetovej finančnej krízy sme získali istý pohľad na mieru interakcie na svetovom trhu oboch krajín. Vietnamské výrobky sú zväčša spotrebované na domácom trhu, dováža sa viac ako vyváža, to je jeden z dôvodov, prečo svetová kríza ovplyvnila len v malej miere vietnamskú ekonomiku. Avšak vietnamská vláda by mala podporiť export domácich produktov z dôvodu získania väčšieho zisku a príjmu do štátneho rozpočtu. Týmto spôsobom priláka viac investícií zo zahraničia domov. Slovenská ekonomika je naopak úplne závislá na exporte, približne až 70% produktov je určených na export. Preto svetová kríza zasiahla tak intenzívne do slovenskej ekonomiky. Ťažko čakať v tejto oblasti zlepšenie, a to z dôvodu, že slovenský trh je príliš malý, aby spotreboval viac výrobkov a služieb.

V oblasti financií VSR trpí oveľa vyššou mierou inflácie ako SR, z dôvodu nadbytočného držania devízových rezerv. Neoptimálne akumulovanie financií spôsobuje zvýšenie miery inflácie, prípadne finančnú krízu. Vietnamská vláda by mala pomocou analýzy určiť tú najvhodnejšiu hranicu držaných devízových rezerv, aby zbytočne nedošlo k zvýšeniu miery inflácie.

Návrhy, opatrenia pre zlepšenie súčasnej ekonomiky sledovaných krajín:

Vietnamská socialistická republika:

- optimalizácia devízových rezerv,
- zvýšiť mieru mechanizácie v poľnohospodárstve s cieľom zvýšiť efektívnosť,
- zlepšiť zavlažovací systém a systém odtoku vôd pri záplavách,
- podpora exportu domácich produktov do zahraničia,
- zlepšiť systém odstraňovania komunálneho odpadu, a tak zabezpečiť zlepšenie životného prostredia, čo môže podmieniť rozvoj cestovného ruchu.

Slovenská republika:

- vytvoriť lepšie podmienky pre podnikanie hlavne v poľnohospodárskom sektore,
- prilákať investorov s cieľom zvýšenia pracovných ponúk,
- poskytnúť dotácie pre vytvorenie rekvalifikačných kurzov nezamestnaným,
- podporiť odbyt domácich výrobkov na území SR pomocou zníženia DPH,

6 Použitá literatúra

ÁRENDÁŠ, Marko. 2007. *Makroekonómia I*. 1. vyd. Nitra. 2007. 273 s. ISBN 978-80-8069-914-7

CIHELKOVÁ, Eva a kolektív. *Medzinárodná ekonomia II*. 1.vyd. Praha: C.H. Beck, 2008. 258 s. ISBN 978-80-7400-054-6

EPIING, Randy Ch. 2004. *Průvodce globální ekonomikou*. 1 vyd. Praha: Portál, 2004. 237 s. ISBN 80-7178-825-2

HAZLITT, Henry. 2005. *Ekonomie v jedné lekci*. ISBN 2. vyd. Praha: Alfa Publishing : Liberální institut, 2005. 188 s. ISBN 80-86851-18-4 (Alfa publishing). – ISBN 80-86389-41-3 (Liberální institut)

HOLMAN, Robert. 2008. *Základy ekonomie*. 2.vyd. Praha: C.H. Beck,2008. 372 s. ISBN 978-80-7179-890-3

HOREHÁJOVÁ, Mária – MARASOVÁ, Jana. 2007. *Základy mikroekonómie*. 1.vyd. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, 2007. 224 s. ISBN 978-80-8083-536-1

HOŘEJŠÍ, Bronislava a kolektív. 2006. *Mikroekonomie*. 4. vyd. Praha: Management Press, 2008. 574 s. ISBN 978-80-7261-150-8

KUCHARČÍKOVÁ, Alžbeta – TOKARČÍKOVÁ, Emese. 2006. *Základy ekonomickej teórie*. 1. vyd. Žilina: Žilinská univerzita. ISBN 80-8070-594-1

NEUMANN, Pavel a kolektív. 2010. *medzinárodná ekonomia*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010. 160 s. ISBN 978-80-247-3276-3

NOVÁK, Jaromír a Šlosár, Rudolt. 2008. *Základy ekonómie a ekonomiky* . 1. vyd. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2008. 232 s. ISBN 978-80-10-01346-3

PODOLÁK, Alojz a kolektív. 2007. *Medzinárodný obchod a formovanie agroobchodnej politiky* . 1. vyd. Nitra: Slovenská poľnohospodárska univerzita, 2007. 215 s. ISBN 978-80-8069-863-8

PODOLÁK, Ján. 2008. *Tradičné poľnohospodárstvo na Slovensku*. 1. vyd. Bratislava: ASCO Art & Science, 2008. 435 s. ISBN 978-80-88820-43-7

SOJKOVÁ, Zlata – Stehlíková, Beáta. 2005. *Socio-ekonomická komparácia krajín EÚ*. 1. vyd. Nitra: Slovenská poľnohospodárska univerzita, 2005. 106 s. ISBN 80-8069-520-2

VALACH, Eugen. 2007. *Význam vzdelania v ekonomických teóriách*. 1.vyd. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, Ekonomická fakulta, 2007. 125 s. ISBN 978-80-8083-371-8

VAŠTIKOVÁ, Miroslava. 2008. *Marketing služieb efektívne a moderně* . 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a. s, 2008. 232 s. ISBN 978-80-247-2721-9

URL 1. Štatistický úrad SR 2010 [online] Bratislava: Softec

Dostupné na : < <http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=4>>

URL 2. Štatistický úrad VSR 2010 [online] Hanoi: Trung tâm Tư liệu Thống kê - Tổng Cục Thống kê Việt Nam

Dostupné na: < <http://www.gso.gov.vn/Default.aspx?tabid=217> >

URL 3. Slovensko 2010 [online] Bratislava: CzechTrade

Dostupné na: < <http://www.businessinfo.cz/cz/rubrika/slovensko/1000797/>>

URL 4. Vietnam 2010 [online] Bratislava: CzechTrade

Dostupné na: < <http://www.businessinfo.cz/cz/rubrika/vietnam/1000667/>>

URL 5. East & Southeast Asia :: Vietnam 2010 [online] USA: Central Intelligence Agency

Dostupné na :

< <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/vm.html>>

URL 6. Odvetvová štruktúra svetového hospodárstva 2010 [online] Bratislava: Tomáš Dudáš

Dostupné na:

<http://fmv.euba.sk/files/Odvetvova_struktura_svetoveho_hospodarstva1.ppt. >

URL. 7 Tempo rastu HDP 2010 [online] Bratislava: Finance media

Dostupné na:

<<http://www.finance.sk/hospodarstvo/hdp/tempo-rastu/>>

URL. 8 Europe :: Slovakia 2010 [online] USA: Central Intelligence Agency

Dostupné na:

<<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/lo.html>>

URL. 9 Vietnam 2010 [online] Hanoj: Ing.Le Hong Quang

Dostupné na :

<<http://www.economy.gov.sk/obchodno-ekonomicke-informacie-o-teritoriach-na-rok-2010--aktualizacia-k-31-marcu-2010--zit-/128461s>>